

Отримано: 9 лютого 2019 р.

Прорецензовано: 25 лютого 2019 р.

Прийнято до друку: 1 березня 2019 р.

e-mail: oksana.kostyuk@oa.edu.ua

DOI: 10.25264/2519-2558-2019-5(73)-298-301

Oksana Kostiuk, Karen Eicher. Learning the semantics of verbs with the prefix *пере-* in the system of the ukrainian language as a foreign language. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог: Вид-во НаУОА, 2019. Вип. 5(73), березень. С. 298–301.

УДК 811

Oksana Kostiuk,

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, National University of Ostroh Academy

Karen Eicher,

National University of Ostroh Academy

LEARNING THE SEMANTICS OF VERBS WITH THE PREFIX *ПЕРЕ-* IN THE SYSTEM OF THE UKRAINIAN LANGUAGE AS A FOREIGN LANGUAGE

The article analyzes the significance and peculiarities of the use of verbal prefixes of the Ukrainian language (in particular the prefix *пере-*), which is relevant for the development of speech of foreigners studying the Ukrainian language. An attempt is made to classify verbs with the prefix *пере-*. Tasks are provided for memorizing verbs with the prefix *пере-*, exercises are proposed that anticipate performance of grammatical problems along with the ability to use means of stylistic expressions of language, such as synonyms, antonyms and idioms. Examples are given of the usage of the verbal prefix *пере-* in various texts.

Key words: verbal prefixes, classification of verbs with the prefix *пере-*, means of stylistic expression of language.

Костюк Оксана Юрївна,

Кандидат педагогічних наук, доцент, Національний університет «Острозька академія»

Карен Айхер,

Національний університет «Острозька академія»

ВИВЧЕННЯ СЕМАНТИКИ ДІЄСЛІВ ІЗ ПРЕФІКСОМ *ПЕРЕ-* В СИСТЕМІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

У статті проаналізовано значення і особливості використання дієслівних префіксів української мови (зокрема префікса *пере-*), що актуально для розвитку мовлення іноземців, які вивчають українську мову. Зроблена спроба класифікувати дієслова з префіксом *пере-*. Наведено завдання для запам'ятовування дієслів з префіксом *пере-*, запропоновано вправи, які передбачають поряд із виконанням граматичних завдань вміння використовувати засоби стилістичного вираження мови: синоніми, антоніми, фразеологізми. Подано приклади вживання дієслівних префіксів *пере-* в різних текстах.

Ключові слова: дієслівні префікси, класифікація дієслів із префіксом *пере-*, засоби стилістичного вираження мови.

The interest of foreigners in learning Ukrainian is due to the fact that Ukrainian is becoming a means of business relations, a language of dialogue of cultures, and professional language. All this leads to the need for modern methods and modes of teaching the Ukrainian language, in detail working out theoretical aspects of teaching and embodying them into the practice of teaching Ukrainian as a foreign language.

Important studies in the field of teaching Ukrainian as a foreign language have become the works of scholars, lecturers and practitioners such as L. Matsko, Ya. Gladir, T. Efimova, D. Mazurik, I. Kochan, A. Kulik, T. Lagatus, O. Trostinskaya, G. Toktar, B. Falcon and others. Research has been devoted to the theoretical and practical problems of studying Ukrainian as a foreign language conducted by; Yu. Tkachenko, “Префікси по-, об-, пере-, недо- як засіб вираження градації в сучасній українській мові”; А. Tsaruk, “Основні значення дієслівних префіксів” (Методичні розробки для практичних занять іноземних студентів), М. Yakubovskaya, “Дієслівні префікси російської мови, значення і особливості використання” (Навч. посібник із розвитку мовлення для іноземців, які вивчають російську мову). Their experience and scientific and educational achievements help today in solving important issues related with teaching Ukrainian.

The study of Ukrainian as a foreign language is the basis for the vocational training of foreign students, and the language itself becomes a means of obtaining an education. To create a high level of speech and language competence in everyday conversational, professional, scientific and communication fields requires systematic daily work and corresponding didactic material. In our opinion, this material should promote the assimilation of Ukrainian norms of literary language as the basis for the culture of oral and written communication, thus encouraging foreigners to reproduce versatile and divergent texts and to create their own. It is important for a foreign student to be able to correctly choose resources of stylistic expression of speech (SYNONYMS, ANTONYMS, IDIOMS, etc.) that reveal the richness of the Ukrainian language and promote expressiveness. The use of synonyms will prevent monotony of speech and eliminate lexical tautology. Knowledge of antonymic relationships will clearly delineate concepts, promote accuracy and brightness of expression, and will serve to promote rapid memorization of new lexemes, based on opposition. Working with texts, in our opinion, will help in assimilating cultural experience as well: knowledge of traditions, customs, norms of behavior, and peculiarities of the Ukrainian worldview.

Verbal prefixes, as we know, often have multiple meanings. With their help, words with different meanings and semantic shades are formed. In particular, S. Karaman, “Сучасна українська літературна мова” (*Contemporary Ukrainian Literary Language*) considers the addition of prefixes to be the main method of creating verbs from verbal bases. The addition of various prefixes to the non-prefixed verb, says the scholar, modifies its meaning for spatial, temporal and other signs of action, and serves to extend the family of related words. Example: будувати – розбудувати, вибудувати, добудувати, збудувати, надбудувати, перебудувати, побудувати, прибудувати, розбудувати [1, с. 162].

For foreign students (English-speaking in particular) studying verbs with prefixes is difficult and interesting at the same time. *It is difficult* because:

1) in Ukrainian, taking into account only the most frequently used verbal prefixes, there are 16, and in some cases they have 5 different forms, eg: *в-у-/уви-/вві-, ви-, від-/віди-/відо-/од-/оді-, до-/ді-, з-/зі-/зі-/зо-/с-, за-, на-, над-/наді-/надо-, о-/об-, обі-, пере-, перед-, під-, по-/пі-, при-, про-, роз-/розі-;*

2) Often one prefix has different meanings, sometimes even opposite meanings, eg. the verb *злазити* (*climb*) can mean «climb up» or «go down»;

3) Often, in the morphemic structure of the verb, 2 -3 prefixes coexist, eg.: *с-по-лучати* [2, с. 444], *по-ви-валювати* [2, с. 107], *недо-роз-винути* [2, с. 123], *на-пів-од-вертатися* [2, с. 118].

The study of verbal prefixes is interesting to foreigners because this knowledge opens the Ukrainian language to them, making it comprehensible, for without understanding how to use prefixes, one can neither understand what they read or hear, nor correctly express their thoughts.

Therefore, the purpose of this research is to organize information regarding prefixes and their use in such a way that the foreign student can assimilate, remember and use it. Taking each prefix separately, we attempt to explain their various meanings, grouping them into categories so that a pattern is presented that aids the student in deciphering their meaning and use. For this article, we have chosen the prefix *пере-* to illustrate our efforts.

The semantics of the prefix *пере-* are not uniform. In our opinion, verbs with the prefix *пере-* can be appropriately divided into 6 groups that have the following meanings:

- 1) movement through something: *перескочити, переїхати;*
- 2) repetitive action (to do otherwise or differently): *перечитати, перебудувати;*
- 3) excessive action: *перегріти, переїсти;*
- 4) exhaustive action, involving many objects: *перевозити, перетягати;*
- 5) length of action in time: *перезимувати, перевікувати;*
- 6) intensity of action: *перебороти, пересилити, etc.*

In order to assimilate knowledge about the basic meanings of verbal prefixes and appropriately use verbs with, eg., the prefix *пере-* in oral and written language, lessons with foreign students need to include a variety of tasks. In our opinion, these should be exercises with words on a certain theme, in sentences and texts; tasks that enrich speech help the foreign student not only to acquire the necessary knowledge, but also to know Ukraine and to understand its identity.

Tasks would be relevant that require defining the semantics of the prefix *пере-*.

У хатині лісника в негоду люди могли сховатися й пересидіти в теплі.

Дівчина не спроможна була перебороти тугу.

Микола через паркан перескочив у сад.

Перецьвіла калина біля тину.

Ми щойно переїхали в нову квартиру.

One could also propose a task in which new words are created by adding the prefix *пере-* and explaining their semantic features.

Sample: *Ходити – переходити.*

Давати, одягнутися, ступити, дати, бувати, співати, робити, писати, зріти, солити, їсти, оцінити, рубати, зимувати, чекати, сидіти, жити.

For the development of oral and written speech it is expedient to offer foreign students exercises in which they apply the acquired knowledge by replacing the underlined words with idioms containing verbs with the prefix *пере-*.

Example:

1. Вони довго розмовляли в кабінеті, але так і не поговорили про головне.

2. Вони завжди у моїх справах мені заважають, не дають працювати.

3. Після війни люди голодували, жили дуже погано.

We consider it important to work with texts, as they are one of the most modern forms of communication. For non-philology students, Ukrainian is a complex subject, and difficulties are caused by the verbal expression of the subject, eg., in text translation, which is saturated with similes, metaphors and figurative expressions. It is essential to successfully select literature for foreign students, because the use of linguistic materials stimulates their motivation, and forms and supports their interest in language learning.

Reading Ukrainian, especially artistic texts, has a positive influence on spoken language. In the subconscious, words, phrases and whole sentences that can be successfully used in communication are accumulated. Therefore it's important in studying topics that are difficult to master (such as the use of verbs prefixed with *пере-* with its various meanings) to illustrate the grammar using example texts. We believe that educational texts should have a cognitive educational value. To this end we suggest the text, "Славетні українки" («Famous Ukrainian Women»), and here include an excerpt:

"Славетні українки"

Серед славетних українок – сувора княгиня Ольга, королева Франції Анна Ярославна, непокірна Роксолана, легендарна Маруся Чурай, золотий голос України Соломія Крушельницька, дивовижна актриса Марія Заньковецька, геніальна поетеса Леся Українка, талановита художниця Катерина Білокур...

Які різні долі в цих жінок! Одні з них постійно перебували в Україні, інші – поза її межами. Але всіх їх об'єднує талант і любов до України.

Багато відомих українок варті нашої уваги, та ми переповімо¹ лише про одну з них – Настю Лісовську, Роксолану (1506 р. – бл. 1558 р.).

15-річна дівчина з Рогатина, потрапивши в татарський полон, могла закінчити своє життя рабинею. Але, переступивши поріг султанського гарему, Настя Лісовська полонила султана Сулеймана розумом і освіченістю.

¹ Переповісти – переказати своїми словами почуте або прочитане. Він не зміг переповісти побачене.

To develop the spoken language of foreign students, we add to this text a variety of questions, which require the ability to analyze it and determine the meaning of the verbs with the prefix *пере-*.

Example:

Task 1. In answering the questions, use verbs with the prefix *пере-*.

1. Славетні жінки України. Хто вони?
2. Які імена мала Настя Лісовська?
3. Що важливе вона зробила для України?
4. Складіть розповідь про ще одну відому жінку – Анну Ярославну.

Task 2. According to the classification, identify which meanings the verbs in the text have that are prefixed with *пере-*.

For example: *перебували* – *протяжність дії у часі, тривалість*.

To convey thoughts, one must skillfully select words that would correspond to the content and ideological direction of the work. We consider it to be useful for foreign students to work with exercises based on the ability to choose SYNONYMS that enliven and diversify the text, helping to avoid repetition. Therefore, it is appropriate along with verbs having the prefix *пере-* to select as many synonyms as possible and use them in speech, and to replace phrases with verbs having the prefix *пере-*.

Example: *переборщити* – *перегнути палку, пересолити, перебрати міру, перейти межу; переважати* – *перевершувати, перевищувати, пересилювати; переглядати* – *передивлятися, перегортати, перебігати (очима швидко); перевиховувати – перевчати; перегороджувати (плин води) – перетинати (комусь шлях), перепиняти, перерізувати (різко); перегукуватися – перекликатися; перечекати – перебути, пересидіти, перележати, перестояти, etc. [1, с. 10-15].*

An interesting and creative task can be one in which the combination of words needs to be replaced by a verb with the prefix *пере-*.

- 1) Спочатку ми сиділи в першому ряді, але після перерви – у п'ятому. Що ми зробили?
- 2) Ти погано склав іспит. Що тобі треба зробити?
- 3) Він раніше сказав, що хоче продати будинок, але зараз каже, що не хоче. Що він зробив?
- 4) Моїм друзям не подобається їхня стара квартира. Що вони хочуть зробити?
- 5) Я з'їв аж 10 піржків і зараз у мене болить живіт. Що я зробив?

To consolidate knowledge and skills regarding the understanding of theoretical material and for the comprehension of semantics of verbs with prefix *пере-*, it is worthwhile offering foreign students practical work with text, namely: Where possible, to find synonyms for selected words. We recommend the use of a dictionary of synonyms, for «Synonymous richness of speech is the cultural heritage of the people, his intellectual weapons. The dictionary entrusts this weapon to those who need it» [4, с. 1]. Here is an excerpt from such a text:

Олена в торговельному центрі

Олені дуже потрібно сьогодні піти до торговельного центру, щоб купити собі, якщо вдасться, святкову сукню і взуття. Вирішила зателефонувати начальниці й сказати, що деякий час буде відсутня. Отож усе пояснила, **перепросила**...

Олена вийшла з квартири, але перед тим, як замкнути двері, **перевірила**, чи має з собою гаманець і телефон. Спускаючись сходами, **перекинулася** кількома словами із сусідкою знизу.

To aid the students in assimilating the meaning of the prefix *пере-*, it would be a useful exercise to have them categorize the verbs in the text that have the prefix *пере-*.

It is widely known that the best way to exhaustively characterize the phenomena of reality is by comparison and collation. The brightest contrast of meanings is expressed by ANTONYMS. Antonyms, as we know, are a comparison of opposing images, thoughts and phenomena, resulting in the formation of contrasts; contrasts which sharpen the text, making it clearer and more precise. Antonyms enrich the language, making it figurative and expressive. Antonymic pairs can even create phraseological units [3, с. 8].

For foreign students, it is worthwhile to offer antonyms to verbs with the prefix *пере-* and to make sentences with them.

For example: *перебирати* – *недобирати, перебільшувати* – *применшувати, переднювати* – *переночувати, переоцінювати* – *недооцінювати, перемагати* – *програвати*.

Tasks that involve replacing the underlined words with an antonym having the prefix *пере-* will be relevant:

- 1) Мама недосолити борщ.
- 2) Вибач, мені здається що я недогріла картоплю.
- 3) Чому ти недоїв м'яса?
- 4) Він недооцінив свою жінку.
- 5) Дике ведмежатко у зоопарку недозимувало.

It is educational for foreign students to work with IDIOMS, because these fixed phrases embody the rich historical experience of the people in connection with work, life and culture. They reflect the peculiarities of their worldview, speech and thinking, convictions and experience.

Phraseological units contain a diverse world of symbols and can express many interesting things. For example, the idiom *перемивати/мити, перетирати кісточки* means “вдаватися до пересудів, обмовляти кого-небудь” (resort to gossip, slander someone) [5, с. 115, П т.].

Foreign students would also benefit from being familiar with other idioms, in particular those containing verbs with the prefix of the *пере-*.

Перебивати апетит – spoil one's appetite. Не давайте дітям цукерки до їди, це переб'є апетит. Don't give candies to children before meals. It spoils their appetite.

Перебігати очима – run one's eyes over something; read quickly. Він лише перебігає очима весь матеріал, і цього достатньо, щоб запам'ятати. He only glances through all the material, and this is enough for him to remember it.

Перебрати на себе – take on responsibility for something. Вона перебрала на себе всю мою роботу і пообіцяла закінчити до завтра. She took on all my work and promised to finish by tomorrow.

Перевести дух – catch one’s breath. Він зупинився, щоб перевести дух, і через хвилину знову побіг. He stopped to catch his breath, and after a minute he ran again.

Передавати телефоном – tell over the telephone. Якщо не зможеш зустрітися з нею, передай їй це по телефону. If you can’t meet her, tell it to her over the telephone.

Тяжко щось переживати – feel smth. keenly, take smth. to heart. Вона тяжко переживала смерть матері. She took her mother’s death hard.

Пережити важкі часи – have hard times. Ми всі зараз переживаємо важкі часи. All of us are having a hard time.

Перекинутися кількома словами – exchange a few words with someone. У нас не було часу поговорити, ми просто перекинулися кількома словами. We did not have time to talk; we just said a few words to each other.

Перекладати на чужі плечі – free yourself from responsibilities by putting them on someone else’s shoulders. Начальник цеху завжди перекладав свою роботу на чужі плечі. The head of the shop has always put his work on to another’s shoulders.

Перемелеться, мука буде – there’s nothing so bad that no good comes of it. «Все буде добре! Перемелеться – мука буде», – любив говорити дядько. “Everything will be fine! There’s nothing so bad but what good comes from it,” Uncle liked to say.

So, learning basic verb prefixes, including the prefix *пере-*, clarifying patterns of usage of the most frequently used verb phrases in the figurative sense, emphasizing attention to verbs of motion and consolidating skills, is valid for building and expanding the vocabulary of foreign students. Such knowledge makes the language of a foreign student richer, and guarantees the normative use of his oral and written language [6, с. 2].

Working with this group of verbal vocabulary (verbs with the prefix *пере-*) as evidenced by experience, is quite effective, as it not only significantly expands the composition of the active and passive vocabularies of foreign students, but also improves their communicative thinking and promotes their comprehension of the mentality and particularities of the national viewpoint, expressed in the language they are learning.

References:

1. Караман С. О., Караман О. В., Плющ М. Я. та ін. Сучасна українська літературна мова / за ред. С. О. Карамана. Київ : Літера, 2011. 560 с.
2. Карпіловська Є. А. Кореневий гніздовий словник української мови. Київ : “Українська Енциклопедія” імені М. П. Бажана, 2002.
3. Полюга Л. М. Повний словник антонімів української мови. Київ : Довіра, 2006. 509 с.
4. Караванський С. Практичний словник синонімів української мови. Київ : Українська книга, 2000. 480 с.
5. Удовиченко Г. М. Фразеологічний словник української мови. Київ : Вища школа, 1984. 304 с.
6. Царук А. П. Основні значення дієслів із префіксами : методичні розробки для практичних занять іноземних студентів. 2-е вид., доповн. Кропивницький : КНТУ, 2016. 40 с.